

The *Javesella discolor* group (Homoptera, Delphacidae) of North Europe, with description of a new species

Larry Huldén

Abstract

HULDÉN, LARRY: The *Javesella discolor* group (Homoptera, Delphacidae) of North Europe, with description of a new species. — *Notulae Entomol.* 54: 114—116. 1974.

A new species, *Javesella bottnica* sp. n., is described in the *J. discolor* group, which also contains *J. discolor* (Boheman) and *J. simillima* (Linnavuori). Drawings of genitalia and some distributional data, including two maps, are provided.

Author's address: Larry Huldén, Zoological Museum, N. Järnväggsgatan 13, SF-00100 Helsingfors 10, Finland.

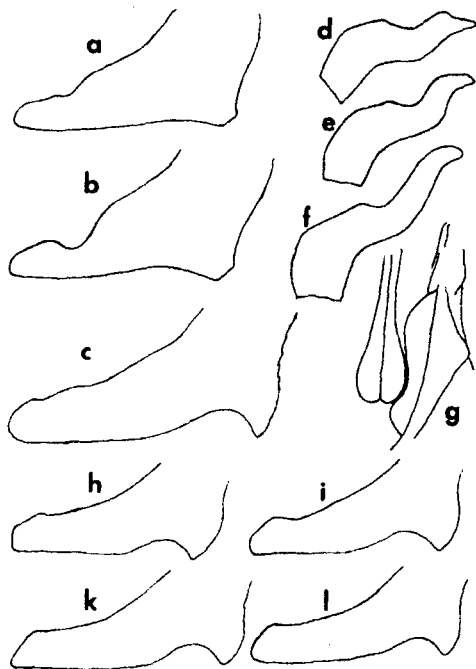

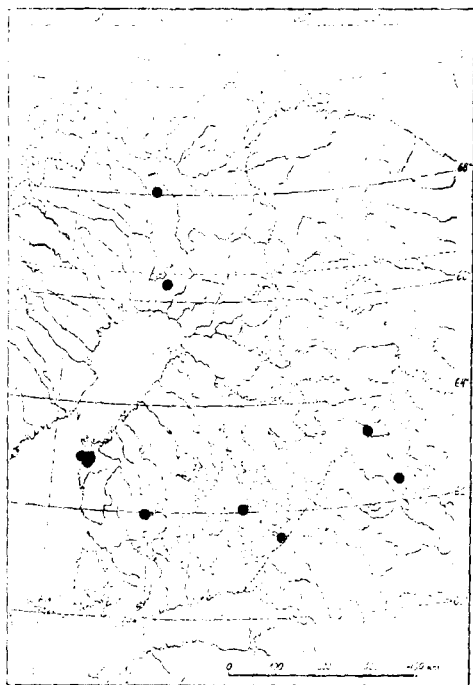
FIG. 1. Genitalia of males: Penis of a) *Javesella simillima*, b) *J. bottnica*, c) *J. discolor*; stylus of d) *J. simillima*, e) *J. bottnica*, f) *J. discolor*. g) Lateral lobe of female of *J. bottnica*. Penis of males of *J. discolor* from h) Norway (Helligskoven), i) Sweden (Abisko), k) Norway (Dovre, Fokstua), l) Switzerland. (d and f from LINNAVUORI 1948.)

When examining undetermined material of Auchenorrhyncha at the Zoological Museum of Helsinki, I found several specimens of a new form belonging to the *Javesella discolor* group, which also contains *J. discolor* (Boheman, 1847) and *J. simillima* (Linnavuori 1948). Investigation of the material and comparison with the closely related species revealed that the new characters are constant and distinctive, and I therefore regard the specimens as a new species.

The genitalia have been drawn free hand at X 100 magnification with a Wild M 5. The measurements were made at X 50 magnification with the same microscope.

Javesella bottnica sp.n.

♂ length: 2.00—2.46 mm (f. brach.), 3.8 mm (f. macr.). Head black to blackish brown with pale yellowish brown carinae. Antennae segments yellowish brown with reddish brown bases. Pronotum with light yellow carinae and posterior edge, between the carinae varying in colour from black to light yellow, with dark patches. Scutellum blackish brown. Femora at base and distal segment of tarsi dark. Wings brownish.

MAP 1. *Javesella bottnica* sp.n.

Genitalia as in Fig. b, e. ♀ length: 2.66 mm in f. brach., unknown f. macr. in similar to male, but with larger light patches and light spots on last three segments of abdomen. Lateral lobes as in Fig.??

J. bottnica is most reliably separated from the closely related *J. discolor* and *J. simillima* on the genitalia of the male (Figs. a—f). Moreover, *J. bottnica* (f. brach.) has more elongated wings than *J. discolor* or *J. simillima*. Index of length and width of wing (short-winged males): *J. bottnica* 1.97 (1.79—2.32), *J. discolor* 1.57 (1.43—1.82), *J. simillima* 1.64 (1.57—1.68).

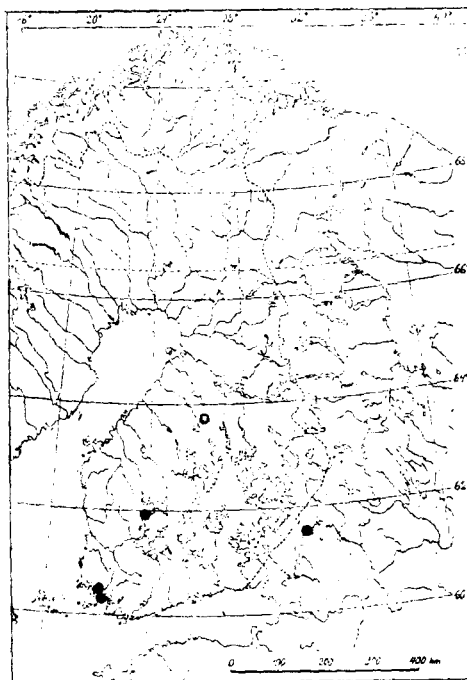
Reliable characters are not yet known for the female. The only female was captured in the same place as some males of *J. bottnica* and, as no males of the

other species are known at present from that locality, the female was connected with *J. bottnica*. According to LINNAVUORI (1948), the female of *J. discolor* is dark and the female of *J. simillima* is light. However, that of *J. discolor* seems to vary from light to dark.

LINNAVUORI (1969) gives the following length data: *J. discolor* ♂ 2.25—2.70 mm, ♀ 2.7—3.1 mm (f. brach.), 4.0—4.5 mm (f. macr.), *J. simillima* ♂ 1.5—1.6 mm, ♀ 2.0—2.1 mm (f. brach.).

The new species seems to have a large distribution in Eastern Fennoscandia. At the moment the following records are known to me (Map 1):

Finland: Ta: Ruovesi, 1 ♂ f. brach., J. Sahlberg; Kl: Parikkala, 1 ♂ f. brach., Hellén; Oa: Petalax 1940-07-02, 1 ♂ (holotype no 12424 in Helsingfors Museum) + 3 ♂♂, 1 ♀ f. brach., Håkan Lindberg; Bergö 1940-06-15...17,

MAP 2. *Javesella simillima* (Lv.).

2 ♂♂ f. brach., Håkan Lindberg; Maxmo 1946-06-04 . . . 14, 2 ♂♂ f. brach., Håkan Lindberg; *Sb*: Jorois 1924-07-25, 1 ♂ f. macr., P. H. Lindberg; *Ob*: Rovaniemi 1950-07-03, 1 ♂ f. brach., 1951-06-22, 1 ♂ f. brach., Håkan Lindberg; *Lk*: Pallasjärvi 1932-07-07, 1 ♂ f. brach., Wegelius.

USSR: Karelia *Kon*: Dvoretz, 1 ♂ f. brach., Günther; *Kroc*: Paadana, 1 ♂ f. brach., J. Sahlberg.

Javesella simillima (Linnavuori, 1948)

Male genitalia as in Fig. a, d.

Specimens in Zoological Museum of Helsingfors: Finland: *Ab*: Pargas 2 ♂♂ f. brach., Reuter; *Ta*: Ruovesi 1 ♂ f. brach., J. Sahlberg. The penis of the last-mentioned specimen is deformed, but otherwise accords well with the description of *simillima*.

USSR: Karelia *Kl*: Jaakkima, 2 ♂♂ f. brach., J. Sahlberg. LINNAVUORI (1948 and 1969) mentions this species from Finland: *Ab*: Raisio; *Sb*: Kiuruvesi; USSR: Karelia *Kl*: Jaakkima. Map 2.

According to NAST (1972), it is also found in Estonia and northern Siberia (Taymyr).

Javesella discolor (Boheman, 1847)

Male genitalia as in Fig. c, f. The apex of the penis varies in shape (Figs. h—l). According to NAST (1972), this species is distributed over almost the whole of the Palaearctic.

References

- LINNAVUORI, R. 1948: Neue oder bemerkenswerte Zikadenfunde aus Finnland, nebst einer Beschreibung einer neuen art. — *Ann. Entomol. Fennici* 14:45—47.
 ——— 1969: Hemiptera IV. — *Animalia Fennica* 13:1—312.
 NAST, J. 1972: Palaearctic Auchenorrhyncha (Homoptera), an annotated check list. — 550 pp. Warszawa.

Litteratur

GÜNTHER, KURT K. 1974: Staubläuse, Psocoptera. *Tierwelt Deutschlands* 61. 314 S., 437 Abb. — Jena. Gustav Fischer. Preis 69:— M.

BADONNELS psocopterdel av Faune de France som utkom 1943 har varit den enda användbara bestämningstabellen för stövsländorna som funnits att tillgå i Europa men den har redan på flere punkter hunnit bli fullständigt föråldrad och det är därför med synnerlig glädje man kan hälsa GÜNTHERS förnämliga bearbetning i gruppen i serien *Die Tierwelt Deutschlands*. Denna volym av serien är av samma höga standard som de tidigare volymerna och GÜNTHER har här sammanfattat det som är känt om de mellaneuropeiska arternas morfologi och biologi på ett mycket förtjänstfullt sätt. För specialisten skulle värdet ytterligare ökat om han hade anfört källorna för de enskilda uppgifterna han meddelar. Några nya synpunkter på systematiken innehåller boken inte utan den är snarast en god kompilation av det som hittills publicerats. GÜNTHER

har bibehållit stövsländornas klassiska system och inte gått in för SMITHERS kladistiska system, kanske beroende på att arbetet redan var slutfört då SMITHERS 1972 publicerade sin stora utredning över psocopterernas systematik.

Gruppen har hittills varit en av de mest försummade i Europa och så också i Norden. En av orsakerna har helt säkert varit svårigheten att uppbringa användbar bestämningsslitteratur och det är att hoppas att GÜNTHERS arbete genom att slopa denna svårighet också befordrar intresset för gruppen, där t.ex. arternas utbredning i Europa fortfarande är relativt bristfälligt känd. I GÜNTHERS arbete behandlas alla från Norden hittills rapporterade arter och den kan alltså ypperligt användas också hos oss.

Martin Meinander